

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhoduje

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
utorok 24. septembra 2024, číslo 185, **

Vláda ide brať aj veľkým hráčom. Zaplatí to občan

KONSOLIDÁCIA

Slovnaft a iné veľké firmy budú platiť milióny nad rámec súčasného odvodu. Zo stovky dáme štátu 70 eur, tvrdí rafinéria.

Róbert Turza @hn
robert.turza@mafraslovakia.sk

Bratislava – Súčasťou konsolidácie je aj rast osobitného odvodu v regulovaných odvetviach. Zmeny sa týkajú konkrétne energetického, telekomunikačného sektora a výrobcov pohonných látok, teda Slovnaftu. Tieto odvetvia majú zaplatiť nad

rámec doteraz vybraného osobitného odvodu o 216 miliónov eur viac. Okrem toho im tak ako mnohým firmám vzrastie aj korporátna daň a pribudne daň z bankových transakcií.

O tom, kto tieto náklady z veľkej časti pokryje, majú analytici jasno. „Akékoľvek zdanie podnikateľského sektora sa v nemalej miere presunie do cien a tie ceny ponese všetci. Nebude ob-

216
MILIÓNOV EUR

– o toľko navyše majú odvieš štátu regulované firmy po ohlásenej konsolidácii. Za rok 2024 majú podľa plánu odvieš 511 miliónov eur.

čan na Slovensku, ktorý nebude platiť viac,“ tvrdí analytik INESS Radovan Ďurana s tým, že nie je žiadny dôvod, aby si zvýšené zaťaženie nemohli preniesť firmy do faktúr.

„Ak zoberieme len vplyv solídneho príspevku, zvýšenie osobitného odvodu pre energetické firmy a zvýšenie korporátnej dane, tak to je, ako keď vám zo 100 zarobených eur zo-

berie štát 70 eur. A to sme do toho ešte nezapočítali daň z finančných transakcií, ktorej dosah zisťujeme,“ vyrátava dosah konsolidačných opatrení hovorca Slovnaftu Anton Molnár. A zároveň dodáva, že každý si môže urobiť úsudok, či je v poriadku, ak mu štát zoberie dve tretiny profitu.

Viac na strane 3. Ficov...

V koalícii je vážny spor

Bratislava – Minister práce a podporeda Hlasu Erik Tomáš vyzýva Roberta Fica, aby urobil v koalícii poriadok. Spravil tak v súvislosti s kritickými vyjadreniami šéfa SNS Andreja Danku na adresu Hlasu a jeho ministrov. „Andrej Danko hodil horiacu zápalku do sena a ten tlejúci plameň musí uhasiť hneď na úvod Robert Fico. Nemôže už hovoriť, že je to len spor medzi SNS a Hlasom. Je to už spor, ktorý ohrozuje celú vládnú koalíciu,“ zdôraznil Tomáš. Danko reagoval tým, že Tomáš sa snaží politicky zarabať na témach SNS. „Už nie si hovorca, ale minister, tak makaj,“ odkázal Danko Tomášovi. (RED)

FOTO: TASR/J. NOVÁK

REALITY

Byty dražejú aj bez drastického pádu úrokov. Stoja za tým aj vyššie platy

Bratislava – Niekoľko bánk vrátane veľkých hráčov v posledných týždňoch pristúpilo k úprave hypotekárskych sadzieb nadol. Podľa posledného reportu Realitnej únie Slovenskej republiky to však neznamená, že nastáva obdobie veľkého zlacňovania. „Rátat možno skôr s kozmetickými

úpravami úrokových sadzieb tak ako doteraz. Realitný trh napriek tomu oživa a ceny nehnuteľností stúpajú,“ konštatuje únia.

Podľa nej totiž nie je jediným kľúčovým faktorom len výška úrokových sadzieb, ale aj iné ukazovatele, ako sú ekono-

mický rast, zamestnanosť, rast miezd obyvateľstva, celková nálada na trhu, demografia, inflácia, migrácia a samozrejme lokalita vybranej nehnuteľnosti.

„Vyššie príjmy obyvateľstva umožňujú platiť väčšie splátky úverov, a tým aj kupovať dra-

šie nehnuteľnosti. Záujem ľudí o byty sa zvyšuje aj preto, že ich ceny sa odlepili od svojho dna a pod kontrolu sa dostala spotrebiteľská inflácia,“ vysvetľuje príčiny rastu analytik únie Vladimír Kubrický. (PU)

Pokračovanie na strane 2

AGRO

Povodne sťažili gazdom prístup k plodinám

Bratislava – Intenzívne lejaky spôsobili v časti Slovenska povodne. Situácia je už niekoľko dní na väčšine územia pokojná – no farmári rátajú škody, ktoré veľká voda spôsobila. Poľnohospodári vlahu síce potrebovali, no jej nadbytok teraz sťažuje prístup k plodinám. „Problém je so slnečnicou,

ktorá tvorí gro nášho pestovania. Nevie sa k nej aktuálne s mechanizmami dostať,“ uviedol Peter Kiripolský, predseda Poľnohospodárskeho družstva Kúty. Septembrové počasie navyše podľa všetkého ovplyvní aj budúcoročný úrodu. (HUB)

Viac na strane 11. Nevedia...

Cena
cena 1,50 EUR /
predplatné 1,316 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

HN

mafra slovakia

Európska energetická
burza v Lipsku

Názov	posledná cena v EUR	ročné ročné nárast mín.
DE Phd Base 0	30,77	24,38 895,44
DE Phd Peak 0	88,47	27,81 730,01

Všetky ceny sú v EUR, pri elektrických energiách v EUR/
MWh, pri povolení len v EUR

Kovy

Drahé	LME	USD	Jedn.
Názov	Fixing PM		
Zlato	2447,64		TR02
Striebro	27,59		TR02
Platina	919,50		TR02
Paládium	935,33		TR02

Základné

Název	Settlement	Penka	Dopyt	Jedn.
Heb (BASIC) X	8346,46	8398	9371	USD/m
Olevo 99,97 %	2016,8	2072,5	2023	USD/m
Hliník 99,70 %	2463,05	2458	2461,5	USD/m
Hliník - zliatina	2150	2090	0	USD/m
Nikel 99,98 %	16274,42	16276	16255	USD/m
Cin 99,95 %	32068	31880	32176	USD/m
Zinok 99,995 %	2839,02	2843,5	2847,5	USD/m

Strategické

Název	OTC	Cena	Jedn.
-------	-----	------	-------

Antimon 99,95 %	23000/24000	USD/m	
-----------------	-------------	-------	--

Arzén 99,00 %	1,7/1,9	USD/lbs	
---------------	---------	---------	--

Bismut 99,99 %	6,5/7	USD/lbs	
----------------	-------	---------	--

Kadmium 99,99 %	1,75/1,95	USD/lbs	
-----------------	-----------	---------	--

Kadmium 99,95 %	1,7/1,85	USD/lbs	
-----------------	----------	---------	--

Fe Chrome, Hi Carbon	1,55/1,55	USD/lbs	
----------------------	-----------	---------	--

Kobalt - katódy 99,80 %	12/13,5	USD/lbs	
-------------------------	---------	---------	--

Kobalt - katódy 99,60 %	-	USD/lbs	
-------------------------	---	---------	--

Kobalt - ingot 99,30 %	-	USD/lbs	
------------------------	---	---------	--

Gárium - ingot 99,99 %	490/540	USD/Kg	
------------------------	---------	--------	--

Germánium kov	2500/3000	USD/Kg	
---------------	-----------	--------	--

Germánium - dioxid	1800/1850	USD/Kg	
--------------------	-----------	--------	--

Indium ling. 99,97 %	325/360	USD/Kg	
----------------------	---------	--------	--

Magnézium 99,90 %	3250/3250	USD/m	
-------------------	-----------	-------	--

Ferromangán	1280/1280	USD/m	
-------------	-----------	-------	--

Mangán elect.	2130/2130	USD/m	
---------------	-----------	-------	--

Ortuf	-	USD/fisk	
-------	---	----------	--

Molyb Fe65 West	52,5/52,5	USD/Kg	
-----------------	-----------	--------	--

Molyb Fe60 China	-	USD/Kg	
------------------	---	--------	--

Ruténium	386/380	USD/Qz	
----------	---------	--------	--

Selen 99,5 % PWD	13,75/14,25	USD/lbs	
------------------	-------------	---------	--

Silicon Fe 75 Russian	1450/1450	USD/m	
-----------------------	-----------	-------	--

Silicon Metal Lumps	2700/2700	USD/m	
---------------------	-----------	-------	--

Tantal	76/82	USD/lbs	
--------	-------	---------	--

Titanium Sponge 99,6	12,6/13,5	USD/Kg	
----------------------	-----------	--------	--

Ferrotitan 70 % Zapad	6,5/7,1	USD/Kg	
-----------------------	---------	--------	--

Tungsten Ferro	45/56	USD/Kg	
----------------	-------	--------	--

Vanadium Fe 80 (72)	26/26	USD/Kg	
---------------------	-------	--------	--

Vanadium Pentox	6/6	USD/lbs	
-----------------	-----	---------	--

Wolframite	-	USD/MTU	
------------	---	---------	--

Križové kurzy vybraných svetových mien

	EUR	USD	GBP	SEK	DKK	CHF	JPY	CAD	AUD
AUD	0,6947	0,6838	0,5131	8,9798	4,5841	0,5810	98,3300	0,8256	1
CAD	0,6641	0,7388	0,5543	7,5396	4,9524	0,6277	106,2350	1	1,0804
JPY	0,6251	0,6955	0,5218	7,0968	4,4618	0,5909	100	0,9433	1,0770
CHF	1,0679	1,1770	0,8830	12,0106	7,8895	1	169,7550	1,5831	1,7271
DKK	0,1341	0,1492	0,1119	15,2231	1	12,6750	21,4511	0,2019	0,2181
SEK	0,0881	0,0980	0,0735	1	0,6569	0,0833	14,0909	0,1327	0,1433
GBP	1,1081	1,3329	1	13,6020	8,3350	1,1324	191,6550	1,8042	1,9492
EUR	0,8989	1	0,7502	10,2048	6,7034	0,8497	143,7850	1,3536	1,4623
EUR	1,1128	0,8347	1,13535	7,4580	0,8453	159,9750	1,5059	1,6271	

Vládne dlhopisy

	kupón	splatnosť 5 rokov			kupón	splatnosť 10 rokov		
		splatnosť	kurz	výnos		splatnosť	kurz	výnos
Nemecko	2.5	11.10.2029	102,285	2.021	2.6	15.8.2034	103,734	2.175
Francúzsko	0.5	25.5.2029	91,185	2.527	3	25.11.2034	100,450	2.947
Dánsko	0.6	15.11.2029	93,053	1.833	2.25	15.11.2033	101,056	2.121
Belgicko	0.9	22.8.2029	93,529	2.359	2.85	22.10.2034	100,484	2.794
Holandsko	0.25	16.7.2029	91,172	2.207	2.5	16.7.2034	100,191	2.477
EU	2.6	11.10.2029	102,285	2.021	2.6	15.8.2034	103,734	2.175
Veľká Británia	4.125	22.7.2029	101,559	3.768	4.25	31.7.2034	102,571	3.931
Španielsko	3.5	31.5.2029	104,458	2.477	3.45	31.10.2034	104,182	2.965
Itálie	4.1	12.2.2029	106,494	2.769	3.85	12.2.2035	103,073	3.524
Česko	5.75	29.3.2029	109,83	3.403	2	13.10.2033	86,88	3.736
Fínsko	0.6	15.9.2028	93,087	2.343	3	15.9.2033	102,696	2.658

Uvádzané hodnoty výnosu tvoria príslušné krajiny základnú sadzbu pre ďalšie emisie, hodnoty k 18:00 CET

INZERČIA

Predseda Vedeckej rady Vysokej školy DTI oznamuje, že v rámci habilitačného a inauguračného konaní v odbore habilitačného konania a inauguračného konania: Odborová didaktika na Vysoké škole DTI, m. číslo 7, Sladkovčova 533/20, Dubnica nad Váhom, sa budú konať verejné prednášky a obhajoby nasledovne: **Dňa 9.10.2024 o 10:00** v rámci habilitačného konania p. **Dr. Sc. prof. Ing. Haneke Vozochova, Ph.D., MBA**, pracovníčka Vysoké školy DTI so sídlom v Dubnici nad Váhom sa uskutoční habilitačná prednáška na tému: Stredná odborná škola ako učilište sa organizácia z perspektívy menšarizmu školy a obhajoba habilitačného práce s názvom: Kvalita odborného vzdelávania a prípravy v odbornom didaktickom odbore na Vysoké škole DTI v Dubnici nad Váhom. **Dňa 9.10.2024 o 13:00** v rámci inauguračného konania p. **Dr. Sc. PaedDr. Zlatica Hulovej, PhD.**, pracovníčky Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku sa pred Vedeckou radou VŠ DTI uskutoční inauguračná prednáška na tému: Komplementárny obsah vzdelávania na úrovni Implementácie stratégie STEAM do prípravy budúcich učiteľov.

MS214984/01

Emitent Donau farm Semat, a.s., Farárske 6922, 917 01 Trnava, IČO: 34 120 076, zapísaný v OR OS Trnava, oddiel Sa, v.l.č. 92/T, podľa zákona č. 429/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov oznamuje, že polročná správa emitenta za rok 2024 je zverejnená na internetovej stránke spoločnosti www.donaufarm.sk.

MS214935/01

konferencie

Slovenské
zdravotníctvo 2024Termin
podujatia
24. 9. 2024Miesto podujatia
Park Inn by Radisson
Danube BratislavaExkluzívny
partnerDÓVERA
POSLEDNÁ VEREJNÁ
KONFERENCIAGenerálny
partner

HARTMANN

Partneri

VÝSLEDNÁ
GRADUOVANÁ
POSTAVNÁMediálni
partneriZdravotníckym
medveb
HOSPODÁRSKE
NOVINY
24Digitalizácia dokáže
zdravotníctvu pomôcť

HN KONFERENCIA

Situácia sa na Slovensku postupne zlepšuje, tvrdí pre HN Jan Pešava, Head of Digital v spoločnosti Hartmann Group za náš a český trh.

Michaela Mihoková
michaela.mihokova@mafrasiovakia.sk

Ako vie digitalizácia zlepšiť zdravotníctvo?

Výhody digitalizácie sú skutočne množstvom. Ak sa zameriame na dva hlavné problémy, ktoré zdravotníctvo často trápi – financie a nedostatok kvalifikovaného personálu –, digitalizácia ponúka riešenia pre obe oblasti. V otázke nedostatku personálu je prínos digitalizácie okamžitý. Zavedenie systému, ktorý buď nahrádza ľudskú prácu, alebo aspoň odberní zamestnancov od rutinných úloh, prináša rýchly efekt bez potreby dlhého čakania.

Pokiaľ ide o financie, tu sa výsledky prejavujú postupne. Na začiatku je potrebné investovať nemalé prostriedky a venovať tomu čas. Skutočný finančný prínos sa však dostaví až neskôr. Ako príklad môžeme uviesť nozokomálnu nákladu, teda nemocničný infektívny. Ak sa pacient počas hospitalizácie nakazí, komplikuje to liečbu, predlžuje sa jeho pobyt v nemocnici a je potrebné podávať antibiotiká.

Systém vyvinutý v rámci digitalizácie môžu prispieť k zníženiu počtu týchto infekcií, čo znamená menšie výdavky – kratšie hospitalizácie, menej antibiotík. Tieto finančné úspory sa však prejavujú až časom.

Návrh musí byť systém implementovaný a využívaný na monitorovanie a prevenciu nákaz, a až potom bude možné zaznamenať pokles ich počtu a následne aj úspory vo financovaní. Tento proces môže trvať jeden až tri roky, v závislosti od dostupných kapacít.

A ako vieme digitalizáciu pomôcť tak, aby napredovala?

Digitalizácia si vyžaduje dlhodobú víziu, primerané investície, vhodné právne prostredie a personálnu stabilitu. Okrem týchto základných prvkov je nevyhnutný aj kvalifikovaný personál, a to nielen na strane zdravotníkov, ale aj odborníkov v IT oblasti.

Zároveň je dôležité podotknúť, že bez systematickej podpory, ak keď máte motivovaný a schopný tím, nebude pokrok v digitalizácii možný. Systémová podpora tvorí základ, ktorý umožňuje digitalizačné projekty rozvíjať a udržateľne ich implementovať do praxe.

Je na Slovensku dostatočná podpora zo strany štátu?

Myslím si, že situácia na Slovensku sa postupne zlepšuje. Ako porovnám s Českou republikou, kde je podpora digitalizácie oveľa výraznejšia, Slovensko má určite priestor na rozvoj. Tento rozdiel v podpore digitalizácie je zreteľný aj v počte implementovaných digitálnych projektov, ktoré

re máme my alebo naša konkurencia v oboch krajinách. Jasne to ukazuje, že Slovensko má v tejto oblasti ešte veľký potenciál na zlepšenie a ďalší rozvoj.

Spomínali ste, že počet nemocničných nákaz sa vďaka digitalizácii môže znížiť. Ako presne to funguje?

66
V SLOVENSKÝCH
NEMOCNICIACH
BRZDÍ
DIGITALIZÁCIU
VIACERO
PREKÁŽOK.Jan Pešava,
Head of Digital - Czechia
& Slovakia v spoločnosti
Hartmann Group

Nemocniciam poskytujeme systém s umelou inteligenciou, ktorý vyhladáva nozokomálne náklady podľa štandardov ECDC, obchodne nazvaný EPIDIS. Tento systém analyzuje existujúce údaje pacienta v nemocničnom alebo laboratórnom informačnom systéme. Ak EPIDIS identifikuje zhadu s kritériami nemocničných nákaz, výsledok je automaticky odoslaný epidemiológovi alebo hygienikovi na konečné posúdenie, pričom títo odborníci návrh následne finálne vyhodnotia.

Máme k dispozícii aj dáta, ale tieto systémy reálne znížia počet nemocničných nákaz?

Tieto systémy samy osebe nezmenia situáciu s výskytom nozokomálnych nákaz v nemocnici, poskytujú však kľúčové údaje, ktoré umožňujú efektívne rieše-

nie tohto problému. Preto dodávame tento systém ako súčasť komplexného konceptu, ktorý nielen identifikuje nozokomálne náklady, ale tiež pomáha s ich účinnou elimináciou.

V nemocniciach, kde bol systém nasadený v rámci celého konceptu prevencie infekcií, sme už úspešne preukázali výrazné zníženie výskytu nozokomálnych nákaz.

Čo očakávate, že budúcnosť prinesie v oblasti digitalizácie?

Očakávam, že budúcnosť digitalizácie prinesie ďalšie prelomové zlepšenia v oblasti zdravotníctva, a to najmä v efektívite poskytovaní zdravotnej starostlivosti, presnejšej diagnostike a v predikcii ochorení. Kľúčovými oblasťami budú využitie umelých inteligencií, veľkých dát a strojového učenia, ktoré umožnia spracovávať obrovské množstvo zdravotných informácií a dáta prepojiť tak, aby sa zlepšila personalizácia liečby pre jednotlivých pacientov.

Jednou z výziev, ktorú by som rád videl vyriešenú digitalizáciou, je lepšia integrácia rôznych systémov v nemocniciach. Dôležité je, aby menšie špecializované systémy mohli byť jednoducho prepojené s veľkými nemocničnými informačnými systémami.

Toto prepojenie umožní nielen lepší prístup k dátam, ale aj efektívnejšiu spoluprácu medzi rôznymi oddeleniami a špecialistami.

Vnímame niečo ako prekážku v slovenských nemocniciach, čo digitalizácii bráni?

V slovenských nemocniciach brzdí digitalizáciu niekoľko prekážok: zastarané informačné systémy, ktoré sa ťažko integrujú s novými technológiami, nedostatočná spolupráca medzi rôznymi systémami a časť zmeny v manažmente, ktoré vedú k prerušovaniu projektov.

Okrem toho je digitalizácia obmedzovaná nedostatkom finančných zdrojov, keďže nemocnice

sú často zadĺžené a nemôžu si dovoliť potrebné investície. Ďalším problémom je nedostatok kvalifikovaného personálu, ktorý by vedel efektívne pracovať s modernými systémami. Tieto faktory spoločne spomávajú pokrok a implementáciu digitalizačných riešení v zdravotníctve.

Čo je pre vás takou prioritou, na čo sa najviac zameriavate?

Našou hlavnou prioritou je zlepšenie hygienických štandardov v nemocniciach a prevencia nemocničných nákaz. Zameriavame sa na vytváranie efektívnych postupov a riešení, ktoré pomáhajú znížiť výskyt infekcií, ako je napríklad správne používanie dezinfekčných prostriedkov či ochranných pomôcok.

Kľúčom je identifikácia nákaz v ranom štádiu a ich následná eliminácia prostredníctvom nášho konceptu prevencie infekcií. Našou prioritou je podporiť nemocnice v efektívnom boji proti nozokomálnym infekciám a prispieť k bezpečnejšiemu prostrediu pre pacientov aj personál.

Už niekoľkokrát tu zmieňujete nemocničné náklady. Predpokladám teda, že je to veľký problém v nemocniciach na Slovensku...

Ano, nemocničné náklady predstavujú významný problém v slovenských nemocniciach. Hoci sú oficiálne hlásené regionálnym úradom verejného zdravotníctva, ich výskyt je často podhodnotený. Tieto náklady môžu mať vážne dôsledky pre pacientov, ktorí sa zotavujú z rôznych zákrokov, a spôsobujú komplikácie, ako sú infekcie rán, predĺženie hospitalizácie či nutnosť ďalších operácií.

Okrem toho predstavujú aj veľkú finančnú záťaž pre nemocnice a celý zdravotný systém. Pacienti s nemocničnou nákazou sú výrazne drahší na liečbu, čo ešte viac prehĺbuje problémy financovania slovenských nemocníc. Tento problém si preto vyžaduje systematické riešenie zamerané na prevenciu, monitoring a rýchlu intervenciu.